

บรรพชาเป็นสามเณรหลังจากประกาศผลการเลือกตั้ง ... สิ้นสุดสมาชิกภาพหรือไม่ ?

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกสภาเทศบาล เนื่องจากบวชเป็นสามเณรหลังจากวันที่มีการเลือกตั้งและทราบผลการเลือกตั้งแล้ว แต่ยังไม่ประกาศผลรับรองการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ จะถือว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 45 (3) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 อันจะทำให้สมาชิกภาพสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงหรือไม่ ?

ข้อเท็จจริงในคดีมีว่า เทศบาลตำบลแห่งหนึ่งได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบล เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2555 และผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบล แต่ก่อนที่จะมีการประกาศรับรองผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2555 ผู้ฟ้องคดีได้ไปบรรพชาเป็นสามเณร ในระหว่างวันที่ 3 ถึงวันที่ 9 กันยายน 2555 เป็นเวลา 7 วัน เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้บิดามารดาที่เสียชีวิตไปนานแล้ว และเพื่อให้ตนเองหายจากการเจ็บป่วย

ภายหลังจากการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผู้ถูกฟ้องคดี (ผู้ว่าราชการจังหวัด) จึงมีคำวินิจฉัยลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2556 ให้สมาชิกภาพสมาชิกสภาเทศบาลตำบลของผู้ฟ้องคดีสิ้นสุดลง

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีบรรพชาเป็นสามเณร เมื่อการเลือกตั้งได้ผ่านพ้นไปแล้ว 14 วัน แต่ยังไม่ได้ประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง จะยังไม่ถือว่าเป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งหรือมิให้ใช้สิทธิสมัครรับการเลือกตั้ง อันจะส่งผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสิ้นสุดลง จึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยดังกล่าว

ประเด็นปัญหาคือ ในวันที่ผู้ฟ้องคดีมีสมาชิกภาพเป็นสมาชิกสภาเทศบาล ผู้ฟ้องคดีเป็นภิกษุสามเณร นักพรต หรือนักบวช หรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้บัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลว่า ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงเมื่อขาดคุณสมบัติดังกล่าว โดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 บัญญัติว่า บุคคลที่เป็นภิกษุสามเณร นักพรต หรือนักบวช เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งและต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

เมื่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลมีขึ้นในวันที่ 19 สิงหาคม 2555 และผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเทศบาล ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2555 สมาชิกภาพสมาชิกสภาเทศบาลตำบลของผู้ฟ้องคดีจึงเริ่มนับตั้งแต่วันที่ได้รับเลือกตั้งตามมาตรา 16 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 การที่ผู้ฟ้องคดีได้ไปบรรพชาเป็นสามเณรทั้งที่ทราบดีว่าตนได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบล แม้การบรรพชาจะเป็นช่วงเวลาก่อนหรือในระหว่างประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง โดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2555 แต่เห็นได้ว่าในขณะที่บรรพชาเป็นสามเณร ผู้ฟ้องคดีมีสมาชิกภาพเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลแล้ว ซึ่งการเป็นสามเณรเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งและดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตามมาตรา 45 (3) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 ประกอบมาตรา 15 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 สมาชิกภาพสมาชิกสภาเทศบาลตำบลของผู้ฟ้องคดีจึงต้องสิ้นสุดลงตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง (4) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดี

มีคำวินิจฉัยให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากสมาชิกสภาเทศบาลตำบล จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด
ที่ อ. 1275/2559)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีนี้ถือเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดี สำหรับผู้บริหารท้องถิ่น
สมาชิกสภาเทศบาล รวมทั้งประชาชนทั่วไปว่า สถานะการเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเริ่มต้นนับตั้งแต่วันที่ได้รับเลือกตั้ง
มิใช่วันที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ ดังนั้น การบวชเป็นสามเณรหลังจากที่มีสถานะเป็นสมาชิกสภาเทศบาล
ถือว่ามิได้ลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดอันเป็นเหตุให้สมาชิกภาพสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสิ้นสุดลงครับ ... !

นายปกครอง
